

ЗАХИСТИ КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ З ІСТОРИЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА

Після II-го з'їзду Всеукраїнської спілки краєзнавців (Київ, грудень 1996) в Україні значно активізувалися наукові історико-краєзнавчі дослідження. Виявом цього процесу став успішний захист у 1997 і першій половині 1998 років на спеціалізованих учених радах 14-ти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук, присвячених розробці регіональних аспектів минувшини України. З-поміж них привертають увагу дисертації, в яких досліджуються проблеми теорії, історії краєзнавчого руху, подається історіографічний аналіз наукової спадщини вчених і краєзнавців XIX-XX століть, синтезується накопичений досвід діяльності та творчості для потреб сучасності.

8 червня 1998 року на спеціалізованій учений раді Національного університету імені Тараса Шевченка Д 26.01.20 відбувся захист кандидатської дисертації співробітником обласного краєзнавчого музею, вченим секретарем Житомирського науково-краєзнавчого Товариства дослідників Волині Іваном Ярмошиком на тему: "Волинь в історико-краєзнавчих дослідженнях XIX-XX століть". Наукові керівники: д.і.н., професор Б.Кругляк, к.і.н., доцент В.Короткий. Офіційні опоненти: д.і.н., професор кафедри нової історії України Національного університету імені Тараса Шевченка М.Щербак, к.і.н., провідний науковий співробітник Українського державного науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства К.Климова. Під час обговорення дисертації та у висновках спеціади схвалено наукову працю здобувача щодо повернення в сьогодення імен репресованих і забутих у радянські часи подвижників краєзнавства на Волині. Напередодні захисту дисертації вийшла з друку брошуря І.Ярмошика "Становлення історичного краєзнавства Волині в XIX - на поч. XX ст." (Житомир.-1998.-22 с.).

29 травня 1998 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 76-51.03 Чернівецького держуніверситету ім.Юрія Федьковича відбувся захист кандидатської дисертації співробітником Кам'янець-Подільського історичного музею-заповідника Валерієм Нестеренком на тему: "Національні відносини на Поділлі в 20-30-ті роки ХХ століття". Науковий керівник: д.і.н., професор М.Кукурудзяк.

Офіційні опоненти: д.і.н., професор кафедри історії України Чернівецького держуніверситету П.Брицький, к.і.н., директор Кам'янець-Подільського державного міського архіву С.Борисевич. Такого плану дисертаційне дослідження здійснене вперше. Воно викликало серед членів спеціади тривалу дискусію та докладне обговорення. Здобувач у відповідях на численні запитання відстояв власну позицію, принципи та результати вивчення етногенезу, проблеми життя національних меншин на Поділлі зазначеного періоду. Під час роботи над дисертацією В.Нестеренко тісно співпрацював з Центром дослідження історії Поділля Інституту історії України НАНУ при Кам'янець-Подільському державному педуніверситеті.

29 січня 1998 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 01.43.01 в Інституті української археографії та джерелознавства ім.М.Грушевського відбувся захист кандидатської дисертації аспірантом з Дніпропетровська Юрієм Земським на тему: "Подільський спархіальний історико-статистичний комітет (1865-1920)". Науковий керівник: заслужений діяч науки і техніки України, д.і.н., професор Г.Швидко. Офіційні опоненти - д.і.н., заст.директора Інституту української археографії та джерелознавства Г.Боряк, к.і.н., завідувач сектору Українського державного науково-дослідного Інституту архівної справи та документознавства В.Шандра. Вперше в історичній науці на дисертаційному рівні узагальнено і всебічно проаналізовано становлення та діяльність, історико-краєзнавчі праці відомого в країні другої половини XIX - поч. XX ст. громадсько-наукового Подільського історико-археологічного товариства (Подільський спархіальний історико-статистичний комітет). Умотивовані здобувачем етапи функціонування краєзнавчої організації, історіографічні оцінки її наукової спадщини, введення в науковий обіг значного нового фактичного матеріалу дістали схвалення у членів спеціади. Готуючи дисертацію Ю.Земський отримував науково-методичну допомогу Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАНУ, що діє у Кам'янці-Подільському.

Ольга Котоній

